

RÓMEÓ ÉS JÚLIA

fine selection

WILLIAM SHAKESPEARE

WILLIAM SHAKESPEARE

RÓMEÓ ÉS JÚLIA

második kiadás

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2010

Írta: William Shakespeare
Cím: Romeo and Juliet

Fordította:
Kosztolányi Dezső
Mészöly Dezső

A borítót tervezte: Balogh József

ISBN 978 963 245 203 6

© Kiadta a Könyvmolyképző Kiadó, 2010-ben
Cím: 6701 Szeged, Pf. 784
Tel.: (62) 551-132, Fax: (62) 551-139
E-mail: info@konyvmolykepzo.hu
www.konyvmolykepzo.hu
Felelős kiadó: A. Katona Ildikó

Műszaki szerkesztő: Balogh József
Nyomta és kötötte a Kinizsi Nyomda Kft., Debrecen
Felelős vezető: Bördős János ügyvezető igazgató

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítást, a mű bővített, illetve rövidített kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában – akár elektronikusan vagy mechanikusan, beleértve a fénymásolást és bármilyen adattárolást – nem sokszorosítható.

William Shakespeare

ROMEO ÉS JÚLIA

Fordította: Kosztolányi Dezső

SZEMÉLYEK

ESCALUS, Verona hercege
PÁRIS, ifjú nemesúrfi, a herceg atyjafia
MONTAGUE } a két viszálykodó ház feje
CAPULET }
ÖREG CAPULET, Capulet nagybátyja
ROMEO, Montague fia
MERCUTIO, a herceg rokona, Romeo barátja
BENVOLIO, a herceg rokona, Romeo barátja
TYBALT, Capuletné unokaöccse
LŐRINC }
JÁNOS } ferencrendi barátok
BOLDIZSÁR, Romeo szolgája
PÉTER, Júlia dajkájának szolgája
SÁMSON }
GERGELY } szolgák Capuletéknél
ÁBRAHÁM, szolga Montague-éknél
EGY PATIKÁROS
HÁROM MUZSIKUS
PÁRIS APRÓDJA
MÁSİK APRÓD
ÖRTISZT
MONTAGUE-NÉ
CAPULETNÉ
JÚLIA, Capuleték leánya
JÚLIA DAJKÁJA
KAR
Veronai polgárok, férfiak, nők a két házból,
álarcosok, örök, nappali és éjjeli kíséret

Szín: Verona, az ötödik felvonásban Mantova

ELŐHANG

KAR

Két nagy család élt a szép Veronába,
Ez lesz a szín, utunk ide vezet.
Vak gyűlölettel harcoltak hiába,
S polgárvér fertezett polgárkezet.
Vad ágyékukból két baljós szerelmes
Rossz csillagok világán fakadott,
És a szülők, hogy gyermekük is elvesz,
Elföldelik az ősi haragot.
Szörnyű szerelmüket, mely bírhatatlan,
Szülők tusáját, mely sosem apad,
Csak amikor már sarjuk föld alatt van:
Ezt mondja el a kétórás darab.
Néző, türelmes füllel jöjj, segédkezz,
És ami csonka itten, az egész lesz.

ELSŐ FELVONÁS

1. SZÍN

Verona. Köztér.

Sámson és Gergely karddal, pajzsral fölfegyverkezve jön

- SÁMSON Na, Gergő, most már aztán semmit se fogunk zsebre vágni.
- GERGELY Az nem is tanácsos. Mivelhogy aki zsebre vág valamit, azt nyomban dutyiba vágják.
- SÁMSON Nem érted. Úgy kirántom a kardom, hogy olyant még nem ettek.
- GERGELY Hát ebben már igazságod lehet. Kirántott kardot még bizonyára nem ettek.
- SÁMSON Ha én fölindulok, akkor mindjárt vágok.
- GERGELY Tudod, mit vágysz? Pofákat. De nem a másokét. Ahhoz te nehezen indulsz föl, komé.
- SÁMSON De csak jöjjön ide egy Montague-kutya, tudomisten, fölindulok.
- GERGELY Nézd: aki fölindul, az mozog, ennélfogva ha fölindulsz, el is indulsz. A bátor azonban áll.
- SÁMSON Nem áll. Mihelyt megpillantok egy Montague-kutyát, föl is indulok, meg is állok, mint a cövek. A Montague-ék minden pereputtyát fal mellé szorítom.
- GERGELY De mi nem lányokkal harcolunk, komé.
- SÁMSON Bánom is én. Én senkivel se ösmerek irgalmat: ha a férfiakat letepertem, következnek a lányok.

GERGELY Csakhogy ezt ám a gazdánk nem hagyja helyben.
 SÁMSON Majd helybenhagyom őket én.
 GERGELY Érzed annak a súlyát, amit most mondasz?
 SÁMSON Majd megérik a lányok: nagydarab marha ember vagyok.
 GERGELY Marha vagy, annyi szent, nagy marha. Rántsd ki a fringiád, jön két Montague-cseléd.
 SÁMSON Kard-ki-kard. Köss beléjük elül, én majd fődözlek hátul.
 GERGELY De én már hátul se fődözlek föl.
 SÁMSON Sose félts engem.
 GERGELY Félt a nyavalya.
 SÁMSON Ne sértsük meg a törvényt: hadd kezdjék ők.
 GERGELY Én majd elsétálok előttük: pofákat vágok rájuk. Értsék, ahogy akarják.
 SÁMSON És ahogy merik. Én pedig fület mutatok nekik. Tűrjék, ha van hozzá pofájuk.

Ábrahám, Boldizsár jön

ÁBRAHÁM Nekünk mutatja kend azt a fület?
 SÁMSON Csak úgy fület mutatok.
 ÁBRAHÁM Nekünk mutatja kend azt a fület?
 SÁMSON *(félre Gergelyhez)* Te, megsértjük avval a törvényt, ha azt mondom, hogy nekik mutatom?
 GERGELY *(félre Sámsonhoz)* Dehogy.
 SÁMSON Nem kendteknek mutatom, csak úgy fület mutatok.
 GERGELY Talán belénk akar kend kötni?
 ÁBRAHÁM Dehogyan akarok belekötni kendtekbe.
 GERGELY Mert ha akar, állok elébe: az én gazdám van olyan úr, mint a kendé.

ÁBRAHÁM De nem különb.
 SÁMSON No jól van, komé, jól van.
 GERGELY *(félre Sámsonhoz)* Mondd, hogy különb: itt jön a gazdánk egyik atyjafia.
 SÁMSON Különb az, komé, különb.
 ÁBRAHÁM Hazudsz.
 SÁMSON Ha férfiak vagytok, vágjatok beléjük. Gergó, most mutasd a mestervágásod.

Vívna, Benvolio jön

BENVOLIO Széjjel, bolondok! *(Leüti kardjukat)*
 Be kardotok. Nem tudják, mit csinálnak.

Tybalt jön

TYBALT Hát karddal állsz e pipogyák közé?
 Na rajta, és nézz szembe a halállal.
 BENVOLIO Békét akartam: dugd be kardodat,
 Vagy jöjj s mi együtt válasszuk el őket.
 TYBALT Karddal papolsz békét? Utálom azt,
 Akár a poklot s minden Montague-t.
 Rongy, védd magad!

Vívna. Mind a két házból nép tódul ki, beleelegyedik a verekedésbe, majd polgárok jönnek botokkal

POLGÁROK Fustélyt, botot, kést! Verd csak, üsd agyon!
 Fúj, Capuletek! Fúj-fúj, Montague-k!

Capulet hálóköntösben jön Capuletnével

CAPULET Mi lárma ez? Hé, adssza hosszú kardom!
 CAPULETNÉ Mankót, mankót! – minek neked a kard?
 CAPULET A kardomat! – Vén Montague is itt van,
 Hogy rázza rám ingerkedő vasát.

Montague, Montague-né jön

MONTAGUE Gaz Capulet – hagyj engem, hagyj, ha mondom.

MONTAGUE-NÉ Lépést se tőlem, nem fogsz vívni véle.

Herceg jön, kíséretével

HERCEG Ti békebontó, zendülő cselédek,
Szomszédi vértől mocskosult vasakkal:
Nem hallotok? Mit! emberek, ti barmok!
Hát lángotok az eretekbe zajgó
Bíborpatakkal oltanátok el?
Halálfia, ki vérszínű kezéből
Le nem veti ádázkodó vasát
És most se hallgat feldühödt urára. –
Csip-csup szavak miatt már harmadízben
Polgárviszály támadt, zavarva békénk,
Miattatok, Capulet s Montague,
Verona agg polgárai pedig
Lerúgva tisztos, úri köntösük
Vén fringiót ragadtak vén kezükbe
Rozsdás patvarkodástokat leverni:
Hát az, aki még egyszer lázad itten,
Az életével fog fizetni érte.
Mostan tehát mindenki hazatér:
Te, Capulet, azonnal énelem jössz,
S te, Montague, ma délután keress föl
A városházi székülőtanácsban,
Ottan tudod meg, mit határozunk majd.
Még egyszer: aki nem megy most se – meghal!

MONTAGUE Mondd, ki kavarta föl e régi harcot?
Öcsém, te itt voltál a kezdeténél?

BENVOLIO Ellenfeled cselédjei s tiéd,
Mikor kiléptem, már egymásra mentek.
Én hát közéjük álltam: erre jött
A vad Tybalt, kezében pusztakarddal,
Szitkot lehelt fülembe, vívni hívott,
Vagdalta kardjával a levegőt,
Mely csak füttyült reá, sértetlenül.
Aztán döfődjük egymást és püföljük,

- Sokan kifutnak, minden penge serceg,
Míg végre jön és szétválaszt a Herceg.
- MONTAGUE-NÉ Hol Romeo? – mondd, nem láttad te még ma?
Jó, hogy nem volt e csúf csetepatéba.
- BENVOLIO Egy órával korábban, hogy a szent nap
Keletnek aranyablakán kikukkant,
Bolyongni úzótt nyugtalan kedélyem,
A szikamor-liget körül, amely
Nyugat felől övedzi városunkat,
Láttam fiad, ő már korán elindult.
Hozzá siettem, ám hogy észrevettem,
A fák alá lopózkodott hirtelen.
Én – mert tudom magamról, hogy az érzés
Mélyebb, mikor egész magunk vagyunk –
Érzésemet követtem és nem őt,
S kerültem őt, ki engem elkerült.
- MONTAGUE Hajnal felé már látták gyakran erre,
Locsolta a friss harmatot könnyével,
Felhőt dagasztott sóhaj-fellegekkel.
De amikor a mindent-kedvelő nap
Távol-Keleten, Aurora¹ ágyán
Széthúzza a borongó kárpitot,
Szalad a fény elől borús fiam,
Bezárja a szobája ablakát,
Kicsukja onnan a napot, verőfényt
És mesterséges éjszakát csinál:
Bús gondja egyre nő, akár az éjjel,
Ha jó tanács nem űzi végre széjjel.
- BENVOLIO És nem tudod, bátyám, mi az oka?
- MONTAGUE Ha sejteném! De erről nem beszél.
- BENVOLIO Mért nem fogod hát vallatóra egyszert?
- MONTAGUE Faggattam én is, sok barátja is:
De csak a szíve a tanácsadója.
És erre hallgat – nem tudom, miként –,

¹ *Aurora* – a római mitológiában a hajnal istennője.

Elfordul ő a fürkész, vizsga szentől,
Akár a bimbó, mit rág csúnya féreg
S nem tárja ki a szirmait a légnak,
És nem ajánlja szép arcát a napnak.
Mihelyt tudjuk, miért hullt e bú rája,
Megléljük azt is, hogy mi a kúrája.

BENVOLIO Nézd, erre jó: siessetek tovább.
Török-szakad, én meglelem okát.

MONTAGUE Ha gyónna néked – bár lehetne hinnem –,
De boldog volnék. Asszonyom, jer innen.

Montague és Montague-né el. Romeo jön

BENVOLIO Öcsém, jó reggelt!

ROMEO Ily ifjú a nap?

BENVOLIO Most múlt kilenc.

ROMEO Idónk a bú alatt
Hosszúra nyúlik. Az apám szaladt el?

BENVOLIO Az. – Mért hosszú a napja Romeónak?

ROMEO Mert nincsen, ami megkurtítsa, testvér.

BENVOLIO Szeretsz valakit?

ROMEO Vége!

BENVOLIO Nem szeretsz hát?

ROMEO Az nem szeret, akit én szeretek.

BENVOLIO Jaj, a Szerelem szemre oly szelíd,
S goromba zsarnok, hogyha közelít.

ROMEO Jaj, ő magának mindig elegendő,
Szem nélkül is lát, bár szemén a kendő! –
Mondd, hol eszünk? Ó, jaj. – Mi volt a patvar?
Ne is beszélj, mindent hallottam itt.
Sok-sok gyűlölség s tenger szerelem: –
Vesztett szerelem! Szerelmes gyűlölség!
Ó, valami, mi semmiből fogant!
Ó, súlyos könnyűség, komoly üresség,

Gyönyörű alakok torz zúrzavarja!
Ólompehely, hidegtűz, éberálm,
Beteg egészség, minden, ami nem!
Így szeretek én, s ezt nem szeretem.
Nem is nevensz?

- BENVOLIO Inkább sírok, barátom.
- ROMEO Min sírsz, te jó szív?
- BENVOLIO Jó szíved baján.
- ROMEO Aki szeret, mind ily bolond, na lám.
A mellemet a bánat súlya nyomta,
Te tőlem elvetted, de erre nyomba
Több lett enyém: szóval mivel szerettél,
Nőtt bánatom s új béklyóba verettél.
Szeretni: sóhaj füstje, kósza gőz,
Majd szikratűz a szembe, hogyha győz,
S ha fáj, könnyekből egy nagy óceán.
Mi más szeretni? Higgadt, tiszta téboly –
Édes vigasztalás, epe, ami szétfoly. –
Áldjon az ég.
- BENVOLIO Várj! Én megyek veled.
M megbántsz nagyon, ha meg nem engeded.
- ROMEO Csitt, elvesztettem önmagam, ne szóljál.
Romeo nincs itt: máshol valahol jár.
- BENVOLIO Mondd meg nekem, komolyan, kit szeretsz?
- ROMEO Hát nyögjek is, beszéljek is?
- BENVOLIO Ne nyögj,
Csak mondd meg komolyan.
- ROMEO Végrendelkezni kell szegény betegnek –
Beszélni kell annak, akit temetnek?
Hát komolyan, én egy – nőt szeretek.
- BENVOLIO Egy nőt? Hisz ezt sejtettem én előbb is.
- ROMEO Micsoda ész vagy. S a hegyébe: szép.
- BENVOLIO Így célt el nem hibáznék semmiképp.

- ROMEO De elhibáznád: mert neki hiába
Cupido² nyila, szűz, akár Diána³.
A tisztesség a vértje, és ha víjja,
Rajt széttör a szerelem csitri íja.
Szerelmes csók kis ostromát kacagja,
Szemek tüzét, s nem nyitja ki ölet
A szent nőt is megszedítő arany.
Szépsége gazdag – árva diadal –
Mert hogyha hal, szépsége véle hal.
- BENVOLIO Megesküdött, hogy szűz marad, azért?
- ROMEO Igen kucorgó, így tehát pazér.
A szépség, mit koplaltat a szigor,
Sok szép reményt, utódot eltipor.
Szép és nagyon jó, állja a delejt,
Ő égbe jut s engem pokolba ejt.
Szeretni nem akar e szűzi lélek
S az esküje halálom: holtan élek.
- BENVOLIO Akkor felejts el emlékezni rá.
- ROMEO De hogy felejtsek emlékezni, kérlek?
- BENVOLIO Úgy, hogy tekints a többi nő felé,
Hisz annyi szép van még.
- ROMEO De akkor én
Még szebbnek érzem őt, tökéletesnek.
Fekete álca hölgyek homlokán
Arról beszél, milyen fehérek ők.
Ki megvakul, az nem feledheti
Szemevilága régi, drága kincsét.
Egy nőt mutass, kinél nincs szebb a földön,
S arcáról én azt olvasom ki majd,
Hogy nála is különb, százsorta szebb.
Eh, nem tanítsz feledni engemet.
- BENVOLIO De megtanítlak majd, nem engedek.

Elmennek

² *Cupido* – a szerelem istene; más néven *Ámor*.

³ *Diána* – a Hold és a vadászat szűz istennője.

2. SZÍN

Utca.

Capulet, Páris, szolga jönnek

- CAPULET De Montague épp annyi büntetést kap,
Akárcsak én, nem lesz talán nehéz
Ily két aggcsontnak békében megélni.
- PÁRIS Mindkettőtöket megbecsül a Város.
Kár, hogy sokáig torzsalkodtatok.
De most, uram, mit szólasz az ügyemhez?
- CAPULET Csak azt, amit már mondtam tenéked,
Lányom alig forog a társaságban,
Tizennégy év se múlt fölötte el,
Előbb fonnyadjon el két nyár virága,
Akkor megérik nászra majd a drága.
- PÁRIS Volt már anya sok lány az ő korában.
- CAPULET Korai virág elhervad korábban.
Minden reményem a föld nyelte el,
Csak ez a lányka a földem reménye:
De udvarold és kérd meg, drága Páris,
Ha ő akar, akarom véle máris,
Ő válasszon ki téged szabadon,
S neked szavam, áldásomat adom.
Ma este nálam épp afféle bál van,
Sok-sok barátomat meginvitáltam,
Jöjj el közénk, a házigazda hadd
Örüljön, hogy a háza gazdagabb.
A földi csillagok az égi pompa
Tűzét túlfénylik majd szegény lakomba.
Üdülj tehát, mint ifjú – amikor
A sánta Tél sarkára rátípor
A piperés Tavasz – megannyi ringó

Szép lány között, aki akár a bimbó.
Nézd mindjüket, figyeld, ne légy te rest,
S ki legkülönb köztük, csak azt szeresd.
Ott lesz a lányom is, még kisleány,
A sok között csak egy picinyke szám.
No jöjj velem. (*A szolgának írást ad*)
Fickó, siess nagyon.
Találd meg őket, kiknek itt vagyok
Nevük fölírva, mind házamba várom,
Mondd, jöjjenek el hozzám mindenáron.

Capulet, Páris el

SZOLGA

Írva vagyok. De az is írva vagyok, hogy: varga
maradjon a rókfjénél, szabó a kaptafájánál, halász
az ecsetjénél, kópíró a varsájánál. Engem pedig
elküldenek, hogy találjam meg azokat, akiknek neve
itt írva vagyok, de mégse találom meg benne azokat,
akiket meg kellene találnom. Valami írástudó,
deákos embert kell keresni: – no éppen itt jön.

Benvolio és Romeo jön

BENVOLIO

Eh, csak tűz oltja a tüzek parázsát,
A kínok írja egy új fájdalom.
És jaj gyógyítja gyötrelmek marását.
Szédülsz? kerengj a másik oldalon.
Fertőzd be szemedet egy új ragálllyal,
S e régi méreg eltűnik ezáltal.

ROMEO

Az útilapu is ajánlatos.

BENVOLIO

Mire, barátom?

ROMEO

A tört lábra, pajtás.

BENVOLIO

Mit, megbolondultál te, Romeo?

ROMEO

Nem én, de megkötöztek, mint bolondot.
Tömlöcbe dobtak, koplaltatnak, ütnek,
Folyton gyötörnek s – jó estét, barátom.

SZOLGA

Jó estét. Tud-e olvasni az úr?

ROMEO Tudok: az átkomat a nyomoromból.

SZOLGA Azt nyilván könyv nélkül is tetszik már tudni: de én azt kérdezem, tud-e olvasni az úr olyasmit is, amit lát?

ROMEO Ha ismerem a nyelvet és betűket.

SZOLGA Jól adja. Isten tartsa meg a jókedvét.

ROMEO Várj, fiú, tudok olvasni.
(*Elveszi az írást és olvassa*)
Signor Martino feleségével és leányaival;
Anselmo gróf, szépséges húgaival;
Özvegy Vitruvioné úrasszony;
Signor Placentio, kedves unokahúgaival;
Mercutio és öccse, Bálint;
Tulajdon nagybátyám, Capulet, feleségével és leányaival;
Szép unokahúgom Róza s Livia;
Signor Valentino s unokaöccse, Tybalt;
Lucio és a vidor Ilona.
(*Visszaadja az írást*)
Szép társaság: és hova menjenek?

SZOLGA Föl.

ROMEO Hova?

SZOLGA Vacsorára, a mi házukba.

ROMEO Kinek a házába?

SZOLGA A gazdáméba.

ROMEO Lásd, ezt előbb kellett volna kérdezniem.

SZOLGA Elmondom én néked, ha nem is kérdezel: az én gazdám az a híres-nevezetes, dúsgazdag Capulet, s ha kigyelmetek nem a Montague házból valók, kérem, jöjjenek el szintén, hajtsanak föl nálunk egy kupa bort. No, Isten tartsa. (*El*)

BENVOLIO   Capuletéknek ősi ünnepén
Szép Róza is ott lesz, akit szeretsz,
S megannyi tündérlányka Veronából.
Jöjj fel, bíráló szemmel mérd az arcát
Az ő arcukhoz, s gondod elzavarjuk,
A hatyúban meglátod majd a varjút.

ROMEO   Ha a hívő szemem vallása csalfa,
Legyen a könnyem tűz, mert más szerethet
S ha nem fulladt meg eddig, vízbe halva,
Hát tűzben égjen el, mint az eretnek,
Őnála nincsen szebb, a napvilágnál
Nem járt külön, mióta a világ áll.

BENVOLIO   Igen, mivel csak őt láttad szünetlen,
A képe lengett mind a két szemedben.
De hogyha e kristálymérlegre tennéd:
Az egyik serpenyőbe a szerelmét,
S másikba a sok lányt, már nem adózna
Úgy néki szíved, s könnyű volna Róza.

ROMEO   No elmegyek, de nem ront meg az álom,
Csak őt imádom, ott is őt csodálom.

Elmennek

3. SZÍN

*Szoba Capuleték házában.
Capuletné és Dajka bejön*

CAPULETNÉ   Hol a leányom, dajka? Hívd be őt.

DAJKA   Már hívtam, oly igaz, amint igaz, hogy
Szűz voltam tizenkét éves koromban.
Hé, báránykám! Madárkám! Ejnye, hol van?
Hé, Júlia!

Júlia jön

JÚLIA   Ki hív?

DAJKA   Anyád.

JÚLIA   Anyám?

Nos, itt vagyok, mi tetszik?

CAPULETNÉ   Hát azt akarnám – dajka, hagyj magunkra,
Négyszemközött; de nem, jöjj vissza, dajka.
Inkább te is halld, mit beszélgetünk –
Tudod, hogy a kislányom már nagyocska –

DAJKA   Órára is megmondhatom korát.

CAPULETNÉ   Még nincs tizenégy.

DAJKA   Tizenégy fogamra –
Miből alig lehet ma (azt hiszem) négy –,
Még nincs tizenégy. Mondjátok, mikor lesz
Mostan Vasas Szent Péter napja?

CAPULETNÉ   Két hét

És pár nap múlva.

DAJKA   Mindegy, bármikor,
Azon az éjszakán lesz épp tizenégy.
Zsuzsim meg ő – Isten nyugtassa őt –
Egyívású. Zsuzsim elvette Isten,
Nem érdemeltem: – szó mi szó, aszondom –
Vasas Szent Péter éjén lesz tizenégy,
Akkor bizony, emlékezem reá.
A földrengésnek már tizenegy éve
S én éppen aznap választottam el,
Mivel hogy ürmöt kentem a csöcsömre,
Künn a galambdúcnál süttött a nap –
Az úrral akkor Mantovába jártak –
Van még eszem csak – szó mi szó, aszondom –
Mikor a mellem bimbaján az ürmöt
Lenyalta ez a kis csacsi, s fanyar volt,
Dühösködött, így rázta a csöcsöm.
Most reccs galambdúc, ész nélkül futottam,
Zargatni sem kellett nagyon.

Hát ennek épp tizenegy éve van.
Már állni is tudott, a szent keresztre,
Futkározott, boklászott erre-arra.
Előző nap beverte homlokát,
És az uram – nyugtassa őt az Isten –
Tréfás egy ember volt, fölkapta nyomban:
„No”, mondta, „kislány, az arcodra estél?
Ha több eszed lesz, majd hanyatt esel te,
Ugye, Julis?” Aztán a kis komiszka
Máris csitult s azt mondta rá: „Aha.”
No lám, a tréfaság valóra válik!
Ha ezer évig élek, sem felejttem:
„Ugye, Julis?” mondotta az uram,
S a kis komiszka rávágott: „Aha.”

CAPULETNÉ

Elég legyen már, kérlek, végre hallgass.

DAJKA

No hallgatok. De hát muszáj nevetnem,
Hogy elcsitult, s azt mondta rá: „Aha”,
Pedig biz’ isten oly nagyocska púp volt
A homlokán, mint egy kokas monya,
Rútul beverte, rítt keservesen.
„No”, mondta az uram, „arcodra estél?
Ha több eszed lesz, majd hanyatt esel te,
Ugye, Julis?” S csitulva szólt: „Aha.”

CAPULETNÉ

Csitulj te is, ha mondom, csitt, dadus, csitt.

DAJKA

Csitt, szót se hát. Isten tartson sokáig.
Sosem szoptattam ily remek babuskát.
Csak azt kívánnám még megérni, hogy majd
Férjhez mehess.

CAPULETNÉ

Férjhezmenésről: én is éppen erről
Szólnék veled. – Mondd, Júlia, leányom,
Hajlandó volnál férjhezmenni te?

JÚLIA

Nincs a világon ennél szebb dolog.

DAJKA

Nincs szebb dolog! Ha nem volnék dadád,
Azt hinném, tejjel szoptál bölcsességet.

- CAPULETNÉ Gondolj reá hát, ifjabb nők tenálad,
Itt Veronában – s mind előkelőek –
Most már anyák: ha visszagondolok,
A te korodban én is anya voltam.
Te meg leány. Száz szónak egy a vége:
A délceg Páris kéri a kezed.
- DAJKA Az ám a férfi, kislány, párja sincsen,
Széles világon – férfi az, viaszkból.
- CAPULETNÉ Ilyen virág nincs Verona nyarában.
- DAJKA Virág: jól tetszik mondani: virág!
- CAPULETNÉ Mit szólsz? Szeretnéd ezt a nemesúrfít?
Ma este a bálunkra eljön ő is,
Olvasd az ifjú Páris kedves arcát,
E könyvet, mit a Szépség tolla írt,
Figyeld a sorok kedves vonalát,
Egyik a másnak csak tartalmat ád.
S ami a könyvben tán rémlik kavargón,
Azt a szemében megleled: a margón.
Szép, drága könyv, kötetlen és szerelmes,
Csak egy kötés kell és tökéletes lesz.
Aztán, amint tengerben él a hal,
Csinos külső gazdag belsőre vall.
Hiszen a könyv is úgy kívánatos,
Mikor arany-szót zár arany-kapocs.
Zárd el magadba ajándékodat,
S nem lesz ezáltal kisebb, vékonyabb.
- DAJKA Sőt vastagabb a jó férjtől a nő.
- CAPULETNÉ Egy-kettő, mondd, tudnád szeretni Párist?
- JÚLIA Szeretném látni, hogy szeressem-e,
De nem lövellem a tekintetem
Mélyebbre, csak mint meghagyta nekem.

Szolga jön

- SZOLGA Jaj, nagyasszony, a vendégek meggyöttek, a vacsorát
föltálták, a kisasszonyt keresik, a kamrában szidják

a dajkát, mint a bokrot, minden tótágast áll. Én futok fölszolgálni, kérem, jöjjenek tüstént.

CAPULETNÉ

Szolga el

Tüstént.

Leányom, a gróffal beszéljél.

DAJKA

Elmennek

Menj, fruska, a szép napra jó a szép éj.

4. SZÍN

*Utca. Romeo, Mercutio, Benvolio,
öt-hat álarcos, fáklyavivők és mások jönnek*

ROMEO

De mentségünkre szólsz azért néhány szót?
Vagy ajtóstul rontunk be hirtelen?

BENVOLIO

Efféle móka nem divat manapság:
Ámor se kell itt, bekötött szemekkel,
Aki tatáros, pingált lécnnyilával
Madárijesztőként riasztja nőink,
Se bemagolt mondóka, mit dadogva
Nyögünk sűgő után, mikor belépünk:
Csak tartsanak annak, minek akarnak,
A táncolókkal tartunk és sipirc.

ROMEO

Fáklyát nekem. Én nem tudok bokázni.
Sötét vagyok, inkább világítok.

MERCUTIO

Nem, Romeóm, táncolni kell neked.

ROMEO

Tirajtatok a könnyű táncpellel,
Akár az álom, ám a lelkem ólom,
A földre húz le, nem bírok mozogni.

MERCUTIO

Szerelmes vagy: vedd Ámor röpke szárnyát
S elszállsz a földről, hogyha felkötöd.

ROMEO

Ezt kötve hinném: úgy belém kötött,
Úgy megbökött nyilával: lenge tollán

- Nem szállhatom túl lomha bánatom,
A szerelemnek terhe földre roskaszt.
- MERCUTIO Roskadj te rá, terheld meg te a terhét,
Gyöngécske lény az, enged egy nyomásnak.
- ROMEO A szerelem gyöngécske? Áj, de durva,
Vad, hepciás, és szúr, mint a tövis.
- MERCUTIO Ha durva véled, légy te véle durvább,
Szúrd, hogyha szúr, és így alád kerül majd.
Adj hát hamar arcomra egy tokot:
(*Álarcot ölt*)
Maszkot a maszkra! – Bánom is, kutassa
A kandi szem e rút arcátlan arcot,
A képtelen kép majd pirul helyettem.
- BENVOLIO Gyertek, kopogjunk és mihelyt beléptünk,
Ki-ki forgassa emberül a lábát.
- ROMEO Fáklyát nekem; a léha széltoló
Csiklandja sarkkal a holt, asszu deszkát.
Én azt tartom, mit az öregapáink:
„Csak nézek és majd gyertyát tartok inkább.”
Nagyon unom e gyönyörtű világot.
- MERCUTIO Világtalan, ki unja a világot,
Vak vagy, a szerelem gödrébe hulltál,
Fülig ganéjba – tisztesség ne essék –,
Én majd kihúzlak. Hagyd azt a világot.
- ROMEO Melyik világot?
- MERCUTIO Nos, úgy állasz avval,
Lobogsz, sziporkázol, mint lámpa nappal.
Hallgass reám – ha gyöngye is a szóvicc –
Amit tanácslok néked, mégse kófic.
- ROMEO De az se lenne éppen jó dolog,
Ha most bemennénk.
- MERCUTIO Hát mért gondolod?
- ROMEO Mert éjszaka erről álmodtam.

MERCUTIO

Én is.

ROMEO

Mit?

MERCUTIO

Azt, hogy aki álmodik, csaló.

ROMEO

Csak öncsaló, mert álma, az való.

MERCUTIO

No nézd, a Mab királyné járt tenálad,
A tündérek bábája, oly parányi
Alakban jön, mint városi szenátor
Mutatóujján a gyűrűs agátkő.
Aprócska, kis könnyű fogatba hajt át
Az emberek orrán, mikor alusznak.
A kerekek küllője nyurga pókláb,
A hintó födele egy szöcskeszárny,
A hámja finom pókháló-fonál,
Gyeplője a hold lucskos sugara.
Ostornyele tücsökcomb, rost a szíja.
Csöpp, szürkementés szúnyog a kocsis,
Félakkora, mint a kövér kukac,
Mit rest cseléd a ujjából vakar ki.
A kocsiváz egy üres mogyoró,
A mókus eszkábálta, vagy a vén szú,
Kik ősidőktől tündér-kocsigyártók.
Így robban át a szeretők agyán
Éjente, és az álmuk szerelem,
Udvarló térdén, s udvarlás az álma,
Fiskális ujján, és az álma pördíj,
Nők ajkain, s álmukban csókolódnak.
De Mab ha mérges, szájuk hólyagos lesz,
Mivel a habcsók nékik is megárt.
Nem egyszer udvaronc orrába vágat,
S az erre már kitüntetést szagol,
Máskor dézsmás malacka farkhegyével
Csiklandja az alvó papocska orrát
És az plébániáról álmodik.
Majd átrobog a katona agyán
És álma sok-sok nyakszelés, spanyoltör,
Les és roham, aztán öt ölnyi mély,

Jó-nagy ivászat; hirtelen a dobszó
Pörög fülében, fölriad, ocsúdik,
Kicsit szedi a szenteket az égből
S megint elalszik. Ő, a Mab királyné,
Lovak sörényét éjjel egybefonja,
Csombókos hajba süt varázsgubancot
S hogy szertebontod, az babonaság.
Boszorka ő, a lányt, ha háton alszik,
Megnyomja, terhet bírni így tanítja,
Hogy jól fekdjön majd asszony-korában.
Ő az, ki...

ROMEO Hallgass, Mercutio, hallgass.
Semmit beszélsz.

MERCUTIO Hisz álomról beszélek,
Amit csupán a henye agyvelő szült
És semmiből a képzelet koholt.
Matériája vékony, mint a lég
És csapodárabb, mint a szél, mi mostan
Észak fagyott keblén kacérkodik,
De nyomba megharagszik, délre rebben
S csorgó harmatba fürdeti az arcát.

BENVOLIO E szél, miről szólsz, elfújta minket is.
Megvacsoráztak már, későn jövünk.

ROMEO Sőt tán korán: egyszerre sejti lelke,
Hogy a Sors, mely a csillagokban csüng még,
Ez éji bálon kezdi meg komor,
Szörnyű futását, és unt életem,
Mit a mellemben zárok itt, gonosz
Csellel korahálálba kergeti.
De Ő, ki kormányozza a hajómat,
Vigye vitorlám – vig urak, előre.

BENVOLIO Dobszót reá.

Mind el

5. SZÍN

Csarnok Capulet házában. Zenészek várakoznak, szolgálók jönnek

- ELSŐ SZOLGA Hol az a Lábás Anti? Tányérokat kéne váltani.
De az nem váltja, inkább nyalja.
- MÁSODIK SZOLGA Csak egy-két étekgógó mosogat, az is ilyen
mosdatlan. Piszokság.
- ELSŐ SZOLGA Arrébb a székekkel, odébb a pohárszékkal, vigyázz
az ezüsttálra. Pajtás, tégy majd félre nekem egy kis
marcipánt, ha szeretsz, és súgd meg a portásnak,
hogy engedje be a Köszörüs Zsuzsit meg a Nellit.
- MÁSODIK SZOLGA Mit akarsz, cimbora?
- ELSŐ SZOLGA Odabenn a nagy szalában mindnyájan titeket
keresnek, hívnak, kajtatnak, hajkurásznak.
- MÁSODIK SZOLGA Hát nem lehetünk itt is meg ott is. Kitartás,
gyerekek, csak egy kis kitartás, végül úgyis nekünk
marad a java.

Visszavonulnak

Capulet, Júlia, családtagok, vendégek, álarcosok jönnek

- CAPULET Isten hozott, urak! A nők, akiknek
Lábán nincs tyúkszem, mind táncolni vágnak.
Á, hölgyeim! Ki kosarazza ki
A táncosát? Az illetőt bizonynyal
Gonosz tyúkszem kínozza, eltaláltam?
Isten hozott, urak! Hej, hajdan én is
Álarcba voltam s pajzán, drága szókat
Tudtam susogni a szépasszonyok
Fülébe. – Ennek vége, vége, vége.
Á, uraim! Húzzátok rá, zenészek.
Helyet, helyet. Forogjatok, leánykák.
(*Zene, tánc*)
Több fényt, te fickó, félre azt az asztalt,

Oltsd a tüzet ki, mert cudar meleg van.
Ugye remek – fiú – e házibál?
Csak ülj le, Capulet bátyám, csak ülj le.
Mi eltáncoltuk már a táncainkat.
Mikor esett utolszor, hogy mi ketten
Álarcba voltunk?

ÖREG CAPULET

Harminc éve annak.

CAPULET

Ne mondd, öreg. Nincs annyi, nincsen annyi.
Lucentio pünkösdkor esküdött
S bár gyors a pünkösöd, csak huszonöt éve
Lesz ennek és akkor álarcba voltunk.

ÖREG CAPULET

Több éve annak. A nagyobb fia
A harmincat tapossa.

CAPULET

Mit beszélsz te?

Két év előtt még nagykorú se volt.

ROMEO

Ki az a hölgy, ki ottan amaz úrnak
Ékíti karját?

SZOLGA

Nem tudom, uram.

ROMEO

A fáklya tőle izzóbb lángra lobban!
Szépsége úgy csüng az éj arculatján,
Mint fényes ékszer szerezsen fülén!
Túl szép e földre, nem való ide!
Ki hófehér galamb, ahhoz hasonló,
S aki körötte van, fekete holló.
A tánc után majd meglesem, hol ül
S érdes kezem kezétől üdvezül.
Szerettem eddig? Nem, tagadd le, szem.
Csak most látok szépet, ma éjjelen.

TYBALT

Hangjából ez csak Montague lehet: –
Add törömet, fiú: – a semmiházi
Álarc alatt merészkedik közénk,
Csúfolni, meggyalázni ünnepünket?
Az őseimnek százszor szent nevére,
Bűnnek se tartom, hogy kifoly a vére.

CAPULET Ugyan, mi lelt, öcsém, miért viharzol?

TYBALT Bátyám, ez ellenségünk, Montague.
Álarcba jött, gúnyból, a semmiházi,
Hogy meggyalázza éji ünnepünket.

CAPULET Ifjú Romeo?

TYBALT A gaz Romeo.

CAPULET No csöndesedj, te kedves öcs, ne bántsд őt,
Hisz úgy viselkedik, mint nemesúrfi,
S őszintén szólva Verona dicséri,
Milyen derék és jólnevelt fiú.
A város minden kincséért se hagynám,
Hogy itt az én házamban sértegensék.
Csitulj le és ügyet se vess reá.
Parancsolom; tehát szépen fogadj szót,
Nézz nyájasan, a homlokod se morcold,
Efféle bál az más modort kíván.

TYBALT És más vendéget, mint ez a zsvány.
Én nem birom.

CAPULET De el kell bírnod őt:
Tessék, fiam? – Mondom, bírnod kell őt – menj.
Te vagy a házigazda itt, vagy én? Menj.
Hogy nem bírod el őt, te? Isten őrizz!
Vendégeim fölkoncolod talán?
Kakaskodol! Ki a legény a gáton!

TYBALT De ez gyalázat, bátya –

CAPULET Menj, ha mondom.
Orcátlan kölyke – az vagy, az, fiacskám!
Még ráfizetsz tréfádra – jól vigyázzál:
Megjárhatod nagyon, csak kezdj ki vélem.
Úgy, szíveim, igen. – Te zöld kamasz, menj:
Csitulj, különben – több fényt erre! – Szégyen!
Majd elcsitítlak! – Vigan, szíveim!

TYBALT Izzó dühöm békítitek szelíden
S most béke és düh rázza minden ízem.

Megyek: de az a béke, mely ma édes,
Majd nemsokára keserű-epés lesz. (*Elmegy*)

ROMEO Szentségtelen kézzel fogom ez áldott,
Szentséges oltárt, ezt a lágy kacsót,
De ajkam – e két piruló zarándok –
Jóváteszi s bűnöm föloldja csók.

JÚLIA Zarándok, a kezed mivégre bántod?
Hisz jámbor áhítat volt az egész.
A szent kezét is illeti zarándok
És csókolózik akkor kézbe kéz.

ROMEO Szentnek s zarándoknak hát nincs-e ajka?

JÚLIA Van, ámde csak imádkoznak vele.

ROMEO Ó, szent, kezed ajkad kövesse, rajta,
Halld meg imám, ne lökj pokolba le.

JÚLIA A szent csak áll, bár hallja az imát.

ROMEO Állj s a jutalmat én veszem im át.
Ajkadtól ajkam így lesz büntelen.

Megcsókolja

JÚLIA De ezzel az én ajkam bűnösebb lesz.

ROMEO Bűnös? Te unszolsz bűnre szüntelen.
Add vissza bűnöm.

Megint megcsókolja

JÚLIA Jaj, de értesz ehhez.

DAJKA Egy szóra kéret az anyád, kisasszony.

ROMEO Ki az ő anyja?

DAJKA Ej, fiatalúr,
A háziasszony az ő édesanyja:
Én dajkáltam lányát, kivel beszéltél,
És mondhatom, hogy jól imádkozott az,
Aki megkapja egykor.

ROMEO Capulet?
Szívem az ellenség prédája lett.

BENVOLIO Gyerünk, a játék elvadul, elég.
 ROMEO Ó, jaj nekem: az életem a tét.
 CAPULET Hová szaladtok ily hamar, urak?
 Fölhajthatunk még egynéhány pohár bort.
 Hát mentek? Akkor köszönöm tinetekek,
 Kedves barátaim, jó éjszakát!
 Fáklyákat erre. Nos, gyerünk az ágyba.
(Az öreg Capulethez)
 Bizony, öreg, most már öregidő van,
 Menjünk aludni.

Mind el, csak Júlia és Dajka nem

JÚLIA Jöjj csak, dadus. Ki ottan az az úr?
 DAJKA A vén Tiberio első fia.
 JÚLIA És az, aki most az ajtó felé megy?
 DAJKA Na várj, az az ifjú Petrucchio.
 JÚLIA S ki nem táncolt ma este, ott mögötte?
 DAJKA Nem ösmerem.
 JÚLIA Menj nyomba, kérdezd meg nevét: – ha nős,
 Akkor a sírom lesz a nászi ágyam.
 DAJKA A neve Romeo, egy Montague,
 Nagy ellenségtek egyetlen fia.
 JÚLIA Ó, gyűlölet, te anyja szerelemnek.
 Korán láttam meg s későn ösmerem meg.
 Milyen csodás, csodás a szerelem:
 Halálos ellenségem szeretem.
 DAJKA Mi az, mi az?
 JÚLIA Egy vers, a táncosomtól
 Tanultam az imént.
 DAJKA No jöszte, kincsem,
 Elment a vendég, most már senki sincsen.

Elmennek

KAR

(belép) A régi láz most meghalt, üt az óra,
Új szerelemnek kell kigyúlnia.
A szép lány, kit imádott Romeója,
Nem szép neki, csak egy szép: Júlia.
Immár szeretik egymást mind a ketten,
Rokon-szemükbe lobbadoz a láng.
De a fiú a harctól visszaretten,
És szörnyű gát ijesztgeti a lányt.
Romeo, mint ellenség, szólni sem mer.
Nem vall neki, csak egyre bujdokol.
Júlia vívódik vad szerelemmel,
Ő sem találja édesét sehol.
De majd erőt, időt lelnek hamar
S megédesül az, ami most fanyar.

Függöny

- BENVOLIO Ha hallaná, roppant dühöngene.
- MERCUTIO Ugyan miért? Akkor dühöngene,
Ha egy makacs kis szellemet bűvölnék
A kedvese ölébe és az állna,
Míg nem puhítja meg csínján a lány.
Az volna sértés: ám ez az idézés
Tisztes-baráti. Kedvese nevében
Idézem őt, hogy végre erre álljon.
- BENVOLIO Gyerünk, a fák között rejtőzködött el.
A nyirkos éjszakával társalog,
Szerelme vak, kedves neki az éj hát.
- MERCUTIO De hogyha vak, meg nem találja célját.
Egy naspolyafánál most azt kívánja,
Bár lenne a babája oly gyümölcs,
Mit „naspolyá”-nak hívnak víg cselédek.
Ó, Romeo, bár lenne a babád
Egy szétnyílt *izé* s te téli-körte!
Jó éjt, Romeo: – dunyhás ágyba térek,
E tábori ágy most hideg nekem.
No jössz?
- BENVOLIO Megyek. Ki elbúvik előlünk,
S bujdósdozik, ördög keresse meg. (*El*)

2. SZÍN

Capuleték gyümölcsöskertje

- ROMEO Csak a sebetlen gúnyol így sebet.
De csitt, mi fény nyilall az ablakon?
Ez itt Kelet és Júlia a Napja! –
Kelj, szép Nap, és az irigy holdat öld meg,
Mely már beteg és bútól sápadoz,
Mivel te, a szolgálólánya szebb vagy.
Ne légy cselédje hát, irigykedik rád.
Az ő avított-zöld, Vesta-szűz-ruháját⁶

⁶ *Vesta* – a családi élet, a házi tűzhely istennője. Papnői a Vesta-szüzek.

Viselje a bolond, de nem te; vesd le.
Ez itt a hölgyem! Itt az én szerelmem!
Ó, bár tudná, hogy az! –
Beszél, de nem hallom szavát: se baj.
Szeme beszél, majd felelek neki.
Jaj, vakmerő én: nem hozzám beszél:
Az ég két legtündöklőbb csillagának
Tán dolga volt s megkérték, hogy szemével
Csillogjon addig, míg ők visszatérnek.
És hogyha fönn ragyogna a szeme –
A csillag elsápadna fényes arcán,
Mint mécs a napban, és szeme az égen
Úgy égne, hogy minden madárka dallal
Köszöntené, azt vélve, itt a hajnal.
Ni, most lehajtja arcát a kezére!
Ó, bár lehetnék kesztyű a kezén,
Hogy az arcához érjek!

JÚLIA

Jaj nekem.

ROMEO

Szól: –

Szólj újra, fényes angyal, mert az éjben
Fejem fölött nekem oly glóriás vagy,
Akár a mennyek szárnyas hírnöke,
A visszatörpanó, döbbszent halandók
Fehéren-égre-ámuló szemének,
Míg nézik őt, hogy száll a lusta felhőn,
A lég hullámain és elvitorláz.

JÚLIA

Ó, Romeo, mért vagy te Romeo?
Tagadd meg az atyád, neved hajítsd el,
S ha nem teszed meg, esküdj édesemmé
És nem leszek Capulet én se többé.

ROMEO

Hallgassak-e vagy szóljak-e neki?

JÚLIA

Csak a neved ellenségem, csak az: –
Te önmagad vagy és nem Montague.
Mi az a Montague? se kéz, se láb,
Se kar, se arc, se más efféle része
Az embereknek. Ó, hát légy te más név!

Mi is a név? Mit rózsának hívunk mi,
Bárhogy nevezzük, éppoly illatos.
Így hogyha nem hívnának Romeónak,
E cím híján se volna csorba híred.
Romeo, lökd a porba a neved,
S ezért a névért, mely nem a valód,
Fogd életem.

ROMEO Hadd fogjalak szavadnál.
Hívj édesednek s újra megkeresztelsz.
Így nem leszek már Romeo soha.

JÚLIA Ki vagy te, ki az éjbe burkolózva
Megloptad az én titkomat?

ROMEO Nevem
Nem mondhatom meg a számodra, nem.
Utálom a nevem, te drága szentség,
Mert néked ellenséged a nevem.
Ha írva volna, nyomban összetépném.

JÚLIA Nyelvedről a fülem még nem ivott
Száz szót se, mégis ösmerem a hangját:
Nem Romeo vagy, nem egy Montague vagy?

ROMEO Egyik sem, édes, hogyha nem óhajtod.

JÚLIA Hogy jössz be hozzánk, mondd nekem s miért?
A fal magas, megmászni is nehéz
S halál e hely – hiszen tudod, ki vagy –,
Ha rokonaim rád találnak itt.

ROMEO Szerelmem könnyű szárnyán szálltam által:
Kőgát sosem riasztja a szerelmet,
Mit megtehet, meri is a szerelmem,
Nem szeghetik utam rokonaid.

JÚLIA De hogyha észrevesznek itt, megölnék.

ROMEO Ó, több veszély van a te két szemedben,
Mint húsz kardjukban: nézz reám szelíden,
S nem árt nekem ádázkodó dühük.

JÚLIA Jaj, a viláért meg ne lássanak.

ROMEO Az éj palástja eltakar előlük,
S ha nem szeretsz, hadd leljenek meg ők.
Hadd haljak inkább a haragjuk által,
Mint hogy szerelmed nélkül haldokoljak.

JÚLIA De mondd, e helyre kicsoda vezérelt?

ROMEO Szerelmem. Az unszolt keresni téged.
Adott tanácsot s én neki szemet.
Én nem vagyok hajós, de bárha volnál
Oly messze, mint a tengermosta partfok,
Ily áruért bizonynal útrakelnék.

JÚLIA Az arcomon az éj álarca, látod,
Másképp leányos pír kendőzné arcom,
Azért, amit ma éjjel elkotyogtam.
Az illem – ó –, az illem azt kívánná,
Hogy visszaszívjam, ámde félre illem!
Szeretsz-e? Majd így szólsz – tudom –: „szeretlek”.
S bízom szavadban, ámde mégsem esküdj,
Mert a szerelmeseknek hitszegésén
Jupiter⁷ is kacag. Ó, Romeo,
Valld meg nekem nyíltan: szeretsz-e, kedves:
Ha azt hiszed, hogy könnyen kapsz meg engem,
Morcoskodom, nemet mondok kacéran,
Hogy udvarolj, másképp nem, a viláért.
Szép Montague, lásd, lány vagyok, nagyon,
S azt véled így, hogy könnyűvérű voltam,
De bízz te bennem, hübb leszek tehozzád,
Mint kik ravaszdin kelletik maguk.
Talán magam is ezt teszem – bevallom –,
De észre sem vettem, mikor kilested
Bús vallomásom: most azért bocsáss meg,
S ne szalmalángnak tartsd beösmérésem,
Mit a sötét éj fölfedett neked.

ROMEO Az áldott holdra esküszöm, kisasszony,
Mely a gyümölcsfákat ezüstözi –

⁷ *Jupiter* – az istenek atyja, a római mitológia főistene.

JÚLIA Ne arra esküdj, a hold változékony,
Havonta másul az körös futásán,
Attól szerelmed éppoly ingatag lesz.

ROMEO Mire esküdjem?

JÚLIA Semmire sem esküdj:
Vagy jól van, esküdj édes tenmagadra,
Bálványképemre, az én Istenemre
S hiszek tebenned.

ROMEO Hogyha hű szerelmem –

JÚLIA Nem, mégsem esküdj: bár tetszel nekem,
De ez az éji frigy sehogy se tetszik.
Oly hirtelen, meggondolatlan és gyors,
Akár a villám, amely elcikáz
S te azalatt még ki sem mondhatod:
„Villámlott.” Édesem, jó éjszakát.
Szerelmünk bimbáját a nyári szellő
Virággá érleli, ha látlak újra.
Jó éjt, jó éjt! Oly csöndesen aludj,
Mint amilyen szívem nyugalma – úgy.

ROMEO Hát így bocsátasz el, ily éhesen?

JÚLIA Hát mit kívánsz ma éjjel, édesem?

ROMEO Esküdj hűséget, mint tenéked én.

JÚLIA Hisz én előbb esküdtem, meg se kértél.
Jaj, bár ne is esküdtem volna meg.

ROMEO Ó, visszavonnád esküdet s miért?

JÚLIA Hogy tiszta szívvel újra visszaadjam.
Ám arra vágyom, ami az enyém már:
Szerelmem oly nagy, mint az óceán
S oly mély, adok neked belőle, lelkem
S több lesz nekem: mindkettő véghetetlen.
Neszt hallok ott bent, Isten áldjon, édes!
(*Dajka a szobából Júliát szólítja*)
Megyek, dadus, szép Montague, legyél hű.
Várj egy kicsit, azonnal itt leszek.

Bemegy a szobába

ROMEO Ó áldott, áldott éj! Mivel hogy éj van,
Félek, hogy az egészet álmodom csak,
Oly bűvös-bájos, túlédés valónak.

Júlia fönn visszatér

JÚLIA Pár szót, szívem, aztán jó éjszakát.
Ha tisztesen szeretsz és célod az,
Hogy elvegyél, izend meg azt nekem
Azzal, kit elküldök hozzád ma reggel,
Hol és mikor tartjuk meg esküvőnket?
S én életem a lábadozhoz rakom,
S követelek, én uram, akárhová.

DAJKA *(belülről)* Kisasszony.

JÚLIA Tüstént megyek. De hogyha másra gondolsz,
Kérlek –

DAJKA *(belülről)* Kisasszony!

JÚLIA Jó, no jó, megyek már:
Hagyd abba ezt s hagyj engem bánatomnak:
Szóval üzend meg reggel.

ROMEO Isten engem.

JÚLIA És most ezerszer is jó éjszakát.

ROMEO Rossz éjszakát, mert fényt csak arcod ad.
(Júlia bemegy)
Futunk a kedveshez, mint kisdíák,
Ki könnyeit vidáman sutba vágja,
S úgy válunk tőle, mint a kisdíák,
Ki szontyolodva ballag iskolába.

Lassan indul. Júlia visszatér

JÚLIA Hiló, hiló. Mint solymász suttogok,
Ki visszacsalja jámbor madarát!
Rekedt a rabság, fönnen nem beszélhet,
Másképp a Visszhang odvát is betörném
S légtorka elrekedne a szavamtól,
Úgy szólógnám Romeóm nevét.

3. SZÍN

Lőrinc barát cellája. Lőrinc barát jön kosárral

LŐRINC

Nevet az éjre a kékszemű reggel,
Bevonta a felhőt fénypikkelyekkel.
Mint részegek, dülöngenek az árnyak,
Mert tűzkerékkel jön már a titán Nap.
Amíg nem nyitja ki tüzes szemét
S bő harmatokba csordogál a rét,
Teleszedem e szilfaág-kosarkám
Mérges gyommal, virággal tömve tarkán,
A Föld mindennek anyja s síriboltja.
Ha életet szül, később ki is oltja.
S kik méhéből fakadtak, végtelen-sok
Magzatja az emlőjén egy tejet szop. –
Mindegyikének más-más célja van,
Különböző mind, egy se céltalan.
Ó, mennyi áldott és ható varázs van
A fűben, a kövekben, a virágban.
Mert nincs a Földnek oly silány szülöttje,
Amely ne hozna áldást is a Földre.
És nincs olyan jó, mely ne lenne céda,
Ha félreferdül, balra tör a célja.
Még az erény is bűn lesz, rossz erőtül,
S egy tettől a bűn is széppé dicsőül.
Lám itt e kis virágnak zsenge, síma
Kérgében méreg van és medicina.
Szagold s az illatja bűvölve száll,
Ízleld s az életed, szíved megáll.
Két ellenséges király hadakoz
Emberben, fűben – a Jó és a Rossz.
S ha a gonosz győz, a szívéen találva
Halálra hervad ember és palánta.

Romeo jön

ROMEÓ

Atyám, jó reggelt.

LŐRINC

Benedicite!⁸

Mily kora nyelv köszönt, hogy jössz ide?
Fiam, zavart-rendetlen főre vall,
Hogy ily korán kel, aki fiatal:
Az agg szemében a gond lesve ül,
S hol gond tanyáz, az álom elrepül,
De hol ép ifjúság, hever az ágyon,
Frissen-vígan, ott leng az aranyálom:
Tehát azért ébredtél ily hamar,
Mivel a lelked csupa zűrzavar,
Vagy – s azt hiszem: ez lesz itt a való –
Még ágyba sem voltál ma, Romeo.

ROMEO

Nem én. De mégis édesen nyugodtam.

LŐRINC

Uram bocsá, Rózánál. Csak nem ottan?

ROMEO

Rózának már varázsa nincs felettem,
Nevét atyám, s az átkom elfeledtem.

LŐRINC

Derék. De hol voltál, mondd nekem el.

ROMEO

Beszélek én, még kérdened se kell.
Ellenségemnél tartották a bált
S ott valaki a szívemen talált:
De őt is én: mindketten arra kérünk,
Adj gyámolítást, titkos írt minékünk.
Nem gyűlölet vezet, kegyed esengem,
Segítsd meg ellenségem s ezzel engem.

LŐRINC

Gyónj nyíltan és ne szólj rejtvénybe folyvást,
Mert rejtvényben adom meg a föloldást.

ROMEO

Akkor tehát kimondom kereken:
A dús Capulet lányát szeretem.
A vágy erős kötése van közöttünk,
De kösd meg azt, amit mi megkötöttünk,
A szent frigyét, s elmondom rendre, meglásd,
Hogy hol, mikor jegyeztük el mi egymást.
Hát jöjj velem, kérésem volna nagy,
Hogy véle engem még ma összedj.

⁸ *Benedicite!* – Légy üdvöz! (latin)

LŐRINC Ó, szent Ferenc, micsoda változás!
Hát Róza, kit szerettél, a csodás,
Feledve van? Hiába, ifjuember
Nem a szívvel szeret, hanem a szemmel.
Ó, Jézus, Mária! Rózád miatt
Hány könny locsolta bús orcáidat,
Hogy a szerelmed fűszerezze-sózza,
S most meg se ízeled s már sutba Róza!
Még sóhajod ködöl a táj fölött,
Öreg fülemben még jajod zörög,
Itt képeden vén könnyed régi mocska,
Sápadt nyomát a víz még le se mosta.
Té voltál, *te, te* voltál bánatod,
Té és bánat Rózáért voltatok:
S most vége? Ha a férfi ily pogány,
Hát hogyne bukna el a gyöngye lány.

ROMEO Mindig szidtál, hogy Rózát szeretem.

LŐRINC Mert bálványoztad, drága gyermekem.

ROMEO Azt mondtad, hogy temessem el szerelmem.

LŐRINC De nem, hogy a sírból egy új teremjen.

ROMEO Ne feddj: ez a leányka nem gonosz.
Jóságot ő jósággal viszonz,
Nem mint a másik.

LŐRINC Mert az tudta, hogy
Amint lobogsz, hűséged egyre fogy.
No, jöjj velem, te ifjú szélkelep,
Hát üsse kő, én megteszem neked.
Családotok haragja, e viszály itt
Talán e friggyl szeretetre válik. –

ROMEO No hát gyerünk, segíts, hamarosan.

LŐRINC Lassan: megbotlik az, aki rohan.

Elmennek

4. SZÍN

Utca.

Benvolio és Mercutio jön

- MERCUTIO Hol az ördögbe az a Romeo?
Nem jött haza ma éjjel?
- BENVOLIO Az apjánál se járt, inasa mondja.
- MERCUTIO Rózácska, ez a halvány, kőszívű lány
Kínozza, még megtébolyul belé.
- BENVOLIO Tybalt – az agg Capulet öccse – apja
Házába egy levelet küldetett.
- MERCUTIO Fejem rá: ez kihívás.
- BENVOLIO Romeo majd megfelel rá.
- MERCUTIO Aki tud írni, minden levélre megfelelhethet.
- BENVOLIO Csakhogy ő a levél írójának felel majd meg: már
amennyiben a levél nem felel meg neki.
- MERCUTIO De hiszen szegény Romeo már halott. Összevissza
szurkálta egy fehér lány fekete szeme. Fültövön lőtte
egy szerelmi dal, szíve közepén trafálta el a vak,
íjas fiúcska nyílvesszeje. Hát hogy felelhetne meg
ő Tybaltnak?
- BENVOLIO No és kicsoda az a Tybalt?
- MERCUTIO Biztosítalak, nem afféle macskaherceg. Ő
a lovagiasság bátor kapitánya. Úgy ví, ahogy te
kottából énekelsz. Mindig megtartja a tempót,
távolságot, mértéket. Egy-kettő-három – s
máris ott kaparász szíved körül. Lenyisszantja
selyemgombodat, mint holmi mézszáros. Párbajhős,
veszekedett egy párbajhős. Elsőrangú úriember,
ezenkívül szakértője az első- és másodrangú
becsületügyeknek. Gyönyörű *passado! Punto
reverso! Hai!*⁹

⁹ *Passado! Punto reverso! Hai!* – vívási műszavak. *Passado v. passata* – lépés előre v. oldalt vívás közben; *punto reverso* – visszakezes vágás; *hai* – találat (olaszul: megkaptad).

- BENVOLIO Micsoda?
- MERCUTIO Hogy az ördög vinné el ezeket a pojácákat, ezeket a selypegő, nyegle bolondokat, akik oly roppant „nyüvelten” beszélnek. „Istenemre, remek egy penge!” – „Micsoda pompás kiállítás legényke! – Micsoda bájos kis női hölgyemény!” – Mondd, öregapám, hát nem cudarság, hogy így bosszantanak ezek a külföldi legyek, ezek a divatmajmok, akik folyton azt rebegik: *pardonnez-moi*, s úgy rákaptak az új módira, hogy már ülni se tudnak egy régi lócán? Szakadatlanul ezt hajtogatják: *bon, bon!*
- BENVOLIO Itt jön Romeo, itt jön Romeo.
- MERCUTIO Csak a romja ó, csak a romja ó. Akár a szárított héring: „*Ó, hús, te hús, beh hallá változál!*” Most ő is dalokban ömleng, mint Petrarca:¹⁰ Laura az ő hölgyéhez képest csak dézsahölgy, pedig különb poéta rímelte meg, Dido csak dada, Cleopatra csak cigányasszony, Heléna és Hero csak zsellérnő és szajha. Thisbének kék szeme van ugyan, de szóba sem jöhet mellette...
- Romeo jön*
- Signor Romeo, *bon jour*.¹¹ Francia üdvözlét francia bugyogónak. Na, te ugyancsak beugrattál bennünket.
- ROMEO Jó reggelt mindkettőtöknek. Mikor ugrattalak be?
- MERCUTIO Tegnap éjjel, mikor beugrottál a kertbe.

¹⁰ *Petrarca*, Francesco (1304–1374) – olasz humanista költő; Laurához írt szerelmes verseket. *Dido* – karthágói királynő; Aeneas iránti tragikus szerelmét Vergilius énekelte meg. *Cleopatra* – egyiptomi királynő, Antonius szerelmese; *Heléna* – Menealosz spártai király felesége; elrablása miatt tört ki a trójai háború. *Hero* – Aphrodité istennő papnője, akit Leander szeretett és érette a tengerbe veszett. *Pyramus* és *Thisbe* történetét Ovidius és Chauser dolgozta fel, Shakespeare parodizálta a *Szentivánéji álomban*.

¹¹ *Bon jour* – Jó napot (francia).

- ROMEO De akkor én magam ugrottam be, ennél fogva nem titeket ugrattalak be. Nem értem.
- MERCUTIO Azt tudom, hogy nem – értem, hanem – valaki másért.
- ROMEO Bocsáss meg, Mercutio. Nem tehettem egyebet. Sok dolgom volt tudniillik.
- MERCUTIO Az lehet. De az illemet ilyenkor is tudni – illik.
- ROMEO Vártalak a kertben.
- MERCUTIO Ez kertelés.
- ROMEO Porban járó gyanúsításodhoz úgy illik ez a szellemeskedés, mint cipőhöz a cipő csokra.
- MERCUTIO Szóval azért mentél oda: cipő-csókra?
- ROMEO Nem szolgáltam rá ezekre a csípő szókra. Egyébként is mindig csak folytatod a kapott ötletet.
- MERCUTIO Nem kapott az, hanem kopott.
- ROMEO Az még mindig jobb, mint a lopott. Az én élcem csak az álcám, mellyel takaródzom, vagy a pálcám, mellyel megfenyítelek, vagy – ha úgy tetszik – a tálcám, melyen átnyújtom neked az igazságot. De te úgy űzöd a szójáték könnyed művészetét, mint robotot, és ezért botot érdemelsz, pajtás, botot. Nem a szellemed kaptatod, csak a nyelved koptatod, s ezzel aztán köpöd a másoktól kapott-kopott-lopott élceket.
- MERCUTIO Segítség, Benvolio, nem bírom tovább.
- ROMEO Hallom a bőgést. Kezdődjék hát a vadászat. Hallali, hallali: menjünk a vadra.
- MERCUTIO Veled, aki szüntelen bakot lősz?
- ROMEO Nem, fiam, itt majd te leszel a vad, hisz olyan vadakat mondasz. Te leszel a szarvas, hiszen már annyiszor fölszarvaztak.

MERCUTIO	Szarvas okoskodás.
ROMEO	Igazad van. Még szarvas se vagy. Csak olyanféle. Te egy jámbor, közönséges szarvasmarha vagy.
MERCUTIO	Hát nem jobb szarvasmarhának lenni, mint szerelmesnek, aki éjjel-nappal sóhajtozik? Lásd, Romeo, most megint a régi, kedves fickó vagy, az, aki voltál. Kérlek, a szerelmes szakadatlanul locsog, ábrándosan felhőkre bámul, s végül megbotlik egy lyukban.
BENVOLIO	Voltaképp hova akarsz kilyukadni?
MERCUTIO	Mit szakítasz félbe, mikor egy hajszálnyira vagyok a mondanivalóm kellős közepétől? Tehát ezt a lyukat be kell tömni.
BENVOLIO	Romeónak is ez a célja. Azért nem akar – tágítani mellőle.
MERCUTIO	De hiszen ha betömi, akkor tágítja is.
ROMEO	Nini, micsoda maskara.
<i>Dajka, Péter jön</i>	
MERCUTIO	Vitorla, vitorla.
BENVOLIO	Mégpedig kettő: egy szoknya meg egy bugyogó.
DAJKA	Péter.
PÉTER	Jelen.
DAJKA	A legyezőmet, Péter.
MERCUTIO	Rejtsd el az arcát, jó Péter, mert a legyezője az ő szebbik arca.
DAJKA	Adjon Isten jó reggelt, úrfiak.
MERCUTIO	Adjon Isten jó estét, szép hölgy.
DAJKA	Hát már este van?
MERCUTIO	Úgy bizony. Az óra mutatója a te becses pofázmányodon pont éjfélre áll.
DAJKA	Hogy a kórság esne beléd. Miféle ember vagy te?

- ROMEO Olyanféle ember, nemes hölgy, akit az Isten arra teremtett, hogy önmagát zsigerelje.
- DAJKA No ez megadta neki. „Hogy önmagát zsigerelje.” Urak, nem tudnátok megmondani, hol találom az ifjú Romeót?
- ROMEO Én meg tudom mondani. De figyelmeztetek, az ifjú Romeo, ha megtalálod, már öregebb lesz, mint most, mikor keresed: én vagyok ezen a néven a legifjabb, más híján.
- DAJKA Helyesen beszél.
- MERCUTIO Azaz helytelenül. De éppen ezért szörnyen helyesen beszél.
- DAJKA Ha te vagy az, szeretnék veled négyszemközt beszélni.
- BENVOLIO Még majd vacsorára invitálja.
- MERCUTIO Kerítónő, kerítónő. Uccu, ugrasd ki a bokorból.
- ROMEO Mire vadászol megint?
- MERCUTIO Nem nyúlra, barátom. Vagyis afféle vén, szürke nyúlra, amelyikből böjti pástétomot szokás csinálni.
- Nyúl a nyúl, hogyha vén is,
Meg is eszem azt én is,
Jó böjti eledel,
De hogyha összeomlik,
Possad, rohadva romlik,
Nem költöm veled el.*
- Nem jössz haza, Romeo? Ma nálatok ebédelünk.
- ROMEO Mindjárt megyek utánatok.
- MERCUTIO Isten önnel, tisztos matróna. Isten önnel.
(Énekel)
Tisztos matróna.

Mercutio és Benvolio el

- DAJKA Vigyen az ördög. Mondd, kicsoda ez a gézengúz szatócs, aki most úgy túlادott az ócska portékáján?
- ROMEO Űriember ez, daduskám, csak éppen nagyon szereti hallgatni a tulajdon hangját. Azért egy perc alatt annyit összekotyog, amennyit egy hónap alatt se lehet kimondani.
- DAJKA No csak nekem mondjon valamit, én majd megtanítom kesztyűbe dudálni, ha olyan erős is, mint egy tucat ilyen fajankó. Ha pedig magam nem bírok vele, akad más, aki megtanítsa. Koszos lókötője. Én nem vagyok olyan, mint az ő carkái és macái. *(Péterhez.)* Te meg csak tátod itt a szád, s tűröd, hogy mindenki rám másszon.
- PÉTER Én még sohase láttam, hogy magára valaki is rámászott volna. Ha megpróbálná, egy-kettő kirántanám a gyíklesómet, afelől nyugodt lehet. Vagyok én olyan legény, mint akárki, mihelyt egy kis parázs verekedés ígérkezik, s a törvény is a pártomon van.
- DAJKA Biz' isten úgy fölmérgesített, hogy minden porcikám remeg belé. Koszos lókötője. Csak egy szóra, úrfi. Hát amint mondtam, a kisasszonyom megkért, jöjje el, ide hozzád. Meg is hagyta, mit mondjak neked, de azt nem kötöm az orrodra. Csak annyit mondok, hogyha lekapnád a tíz körméről – amint mondani szokás –, az roppant rossz modorra vallana – amint mondani szokás. Olyan fiatalka még a szentem. Ennélfogva ne csavard el a fejét, mert ilyen finom úrikisasszonnyal így bánni hitványság és cudarság.
- ROMEO Ajánlj, dadus, kisasszonyod kegyébe. Esküszöm neked...
- DAJKA Ez már derék. Jó, majd megmondom neki. Jaj, Istenem, de boldog is lesz a lelke.

ROMEO Hát mit mondasz neki, dadus? Rám se figyelsz.

DAJKA Hát azt, hogy megesküdtél. Úgy, ahogy úriember szokta.

ROMEO Rendezze úgy – kérd meg –, hogy gyónni menjen. Ma délután.
Lőrinc barát a cellában föloldja
És összeesket. Fáradságodért, fogd.

DAJKA Juj, dehogy, egy pennyt se.

ROMEO Ugyan, dehogyisnem.

DAJKA Ma délután? Jó, ott lesz a kis úrnőm.

ROMEO No várj, dadus, az apátság mögött –
Egy óra se – s az emberem is ott lesz,
Hágcsónak ő kötelet visz neked,
Mely boldogságunk büszke árbocára
Röpít föl engem titkos éjszakán.
Ég áldjon, légy hű, megkapod a díjad.
Ég áldjon és ajánlj kisasszonyodnak.

DAJKA Az Isten áldjon téged is. De várj csak.

ROMEO No mit akarsz még, drága, jó daduskám?

DAJKA S hallgat legényed? Az effajta ritka.
Két embernek csak úgy titok a titka,
Ha a másik nem tudja.

ROMEO Oly hű az emberem, akár a kardom.

DAJKA Akkor sebaj. Az én kisasszonyom a legédesebb
leányka kerek e világon. Jaj, Istenem, nemrég még
csak pötyögött. A városban van egy nemesúrfi,
valami Páris, az roppant szeretne beleharapni,
csakhogy az én drágaságom inkább szíveli a békát,
a varangyos békát, mint ökelmét. Néha ingerkedem
vele, hogy Páris szemrevalóbb fiú, de erre fehérebb
lesz, mint a fal, Isten úgy segítsen. Mondd,
a *rozmarin* meg a *Romeo* egy betűvel kezdődik?

ROMEO Eggyel hát, dadus. Mind a kettő r-rel. Miért?

DAJKA Ne bolondozz, te. Romeo az kutyánév. A kutya tesz úgy, hogy: *rrr*. Az valami másmilyen betűvel kezdődik. De kisasszonyom olyan gyönyörű versikéket tud rólad meg a rozmaringról. Örömöd tellenék belé, ha hallanád.

ROMEO Ajánlj kisasszonyodnak.

DAJKA Ezerszer is, ezerszer.

Romeo el

Péter.

PÉTER Parancs.

DAJKA Péter, fogd a legyezőmet s haladj előttem.

Mindketten el

5. SZÍN

Capuleték kertje. Júlia bejön

JÚLIA Éppen kilenckor küldtem el a dajkám.
Félóra múlva – mondta – visszatér.
Tán nem találta meg: de megtalálta.
Mily sánta! Ó, a szerelem heroldja
Csak gondolat lehet, mely tízszer oly gyors,
Mint árnyakat űző napfény a dombon:
Ezért galambok vonják a szerelmet.
Ezért van szárnya röpke Cupidónak.
A Nap mai útján a legmagasabb
Oromra hágott, három hosszú óra
Múlt el kilenctől délig – s mégse jön.
Jaj, csak szeretne s forrna ifjú vére,
Fürgén röpülne dajkám, mint a labda.
Szavam hajítaná őt kedvesemhez
És vissza hozzám a szava.
Ki vén, halotti lárva van azon,
Lassú, nehéz, fakó, rest, mint az ón.

Na, itt van.

Dajka és Péter jön

Ó, édes dadus, mi újság?
Hát megtaláltad? Küldd el a legényed.

DAJKA Péter, várj a kapunál.

JÚLIA Szólj, drága dajkám. Jaj, milyen sötét vagy.
Ha bús a hír, meséld nekem vidáman.
Ha jó, ne rontsd az édes hír zenéjét,
Hogy morcos arccal muzsikálok el.

DAJKA Fáradt vagyok, hagyj egy kicsit pihennem:
Úgy fáj a csontom, annyit hajszolódtam.

JÚLIA Add híredet, s odaadom a csontom.
Jöjj hát, beszélj, édes-édes daduskám.

DAJKA Jézus, de sürgős! Nem tudsz várni kissé?
Nem látod-é, hogy nincs lélegzetem?

JÚLIA Hát hogyan volna már lélegzeted,
Ha mondhatod, hogy „nincs lélegzetem”?
Hosszabb a mentség, hogy mért késlekedsz,
Mint az a hír, mit ezzel mentegetsz.
No jó-e, rossz-e? Erre válaszolj:
Nyugtass meg engem, jó, vagy rossz a hír?

DAJKA Na, te ugyancsak szépen választottál. Értesz is te
a férfiakhoz. Romeo: mi van azon a Romeón?
Igaz, az arca csinosabb, mint akárkié, a lábszára is
különb, mint bármelyik úrfié, a keze, a lába nem
valami híres, de meg kell adni, senkiéhez se lehet
mérni: nem éppen mintaképe az udvariasságnak,
de annyi szent, kezes, mint a bárány. Eredj,
kislány, s imádkozzál a jó Istenhez. Hát ti már
megebédeltetek?

JÚLIA Nem, nem. De mindezt tudtam azelőtt is.
Mit mond az esküvőnkről, mit beszél ő?

DAJKA Hogy lüktet a fejem... ez a bolond fej.
Úgy fáj, mint hogyha mindjárt szétrepedne.

A hátam is, emitt ni – jaj a hátam!
A lelken szárad, ha meghalok.
Mert egyre zargatsz, összevissza futtatsz.

JÚLIA   Nagyon, nagyon sajnállak, hogy beteg vagy.
Édes dadám, mondd, mit izent a kedves?

DAJKA   A kedvesed valódi úriember,
Nyájas, csinos, finom, erényes is.
És azt üzenteti – hol az anyád?

JÚLIA   Hol az anyám? Hát benn van a szobában.
Hol volna másutt? Mily furán felelgetsz.
„A kedvesed valódi úriember –
Hol az anyád?”

DAJKA   Jaj, jaj, én Szűzanyám!
Milyen heves vagy. Rajta-rajta, lelkem.
Ez az orvosság sajgó lábaimra?
Máskor magad fuss dolgaid után.

JÚLIA   Minek izélsz – szólj, mit mond Romeo?

DAJKA   Nahát, szabad-e elmenned ma gyönni?

JÚLIA   Szabad.

DAJKA   Akkor szaladj tüstént Lőrinc baráthoz.
Egy férfi vár ott. Asszonya leszel.
Ni, ettől a szótól kigyúlsz azonnal,
A hejehuja vér arcodba szökken.
Menj a templomba. Nékem más utam van,
Hágcsót kapok, melyen a kedvesed
Napszálltakor madárfészkébe mászik.
Mint ronda pesztra lótok szerteséjjel,
De munkám terhét te viseled éjjel.
Most majd falok, rohanj, hogy révbe juss.

JÚLIA   Az égbe, égbe. Ég veled, dadus. *(Él)*

WILLIAM SHAKESPEARE

RÓMEÓ ÉS JÚLIA

Különleges kiadvány!

Shakespeare örökzöld szerelmi krónikája két zseniális magyar,

Mészöly Dezső és *Kosztolányi Dezső* fordításában.

Mára mindkét változat klasszikussá nemesedett.

Téged melyik varázsol el inkább? Válassz szabadon!

LŐRINC

Szilaj gyönyörnek vége is szilaj,
Lázába pusztul el, mint tűz s a lőpor,
Mely csókolódzva hal meg: lásd, a méz is
Csömörletes, mihelyt túlon túl-édes.

(Kosztolányi Dezső)

ROMEO

Ha ily szentséges oltárt meggyalázok
Gyarló jobbommal, bűnömért vezeklek:
Im, ajkam, ez a piruló zarándok,
Letörli csókkal rút nyomát kezemnek.

(Mészöly Dezső)

Voltál már szerelmes? Leszel még szerelmes?

Akkor Neked szól.

De vigyázz, akárcsak az igazi szerelem, ez a könyv

sem „könnyű préda” – apránként adja magát!

Ám alkonyattól hajnalhasadtáig megfejtethed a titkát.

Nyisd ki a szíved! „Hisz még van reménye, vakmerő a vágy.”

Tizennégy éves kortól ajánljuk!

1 499 Ft

Vörös pöttyös könyvek

élményt keresőknek – pont neked

g a z d a g í t